

Міністерство освіти і науки України  
Технологічно-економічний коледж  
Миколаївського національного аграрного університету

**ЗАТВЕРДЖУЮ**  
Голова приймальної комісії  
Ректор Миколаївського  
національного аграрного університету  
 В.С. Шебанін  
«06» 03 2021 р.



**ПРОГРАМА**  
вступного фахового випробування  
для вступників, які вступають до Технологічно-економічного коледжу  
Миколаївського національного аграрного університету на другий курс  
за спеціальністю 072 "Фінанси, банківська справа та страхування"  
(освітньо-професійна програма "Фінанси, банківська справа та  
страхування")  
у 2021 році

## ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Освітньо-професійною програмою підготовки фахових молодших бакалаврів за спеціальністю 072 "Фінанси, банківська справа та страхування" при вступі на навчання для випускників, що мають диплом «Кваліфікованого робітника», передбачається складання фахового вступного випробування у вигляді співбесіди.

Перелік питань для підготовки до складання фахового вступного випробування базується на навчальному матеріалі фундаментальних та спеціальних дисциплін, що вивчались за освітньо-кваліфікаційним рівнем «Кваліфікований робітник».

Мета фахових вступних випробувань полягає у визначенні рівня підготовленості вступників, які бажають навчатись у Технологіко-економічному коледжі МНАУ за спеціальністю 072 "Фінанси, банківська справа та страхування"(освітньо-професійна програма "Фінанси, банківська справа та страхування").

Вимоги до здібностей і підготовленості вступників. Для успішного засвоєння освітньо-професійної програми фахового молодшого бакалавра за спеціальністю 072 "Фінанси, банківська справа та страхування" вступники повинні мати повну загальну середню освіту, диплом «Кваліфікованого робітника» та здібності до володіння знаннями, уміннями і навичками в галузі природничо-наукових, загальноекономічних та спеціально-економічних наук.

## **Критерії оцінювання**

170 – 200 балів – виставляється, якщо абітурієнт відповів на поставлені питання в повному обсязі, мають місце обґрунтованість та повнота відповіді на теоретичні та практичні питання.

140 – 169 балів – виставляється, якщо абітурієнт відповів на екзаменаційні питання в повному обсязі, освітлені всі теоретичні та практичні питання, але має місце деяка необґрунтованість освітлення цих питань.

100 – 139 балів – виставляється, якщо абітурієнт відповів на екзаменаційні питання в неповному обсязі, немає повної відповіді на теоретичні або практичні питання, але практичне питання в основному виконане.

1 – 99 балів – виставляється, якщо абітурієнт відповів на екзаменаційні питання в неповному обсязі, повністю відсутні відповіді на теоретичні або практичні питання. Незадовільна оцінка може бути виставлена, якщо відповіді були не по суті теоретичних та практичних питань.

## **Розділ 1**

### **«Гроші та кредит»**

Сутність та функції грошей у їх взаємозв'язку.

Попит на гроші та фактори, що його визначають.

Механізм формування пропозиції грошей та основні фактори, що визначають його зміну.

Сутність та структура грошового обороту. Принципи організації безготівкового та готівкового обороту. Форми безготівкових розрахунків.

Грошова маса та показники її виміру. Грошова база: сутність, економічне призначення та взаємозв'язок із грошовою масою.

Закон грошового обігу. Швидкість обігу грошей та фактори, що на неї впливають.

Механізм поповнення маси грошей в обігу: первинна та вторинна емісія грошей. Сутність та механізм кредитної емісії грошей.

Сутність та елементи грошової системи. Типи грошових систем та їх еволюція.

Грошовий ринок: суть, структура, суб'єкти, інструменти.

Зміст та інструменти грошово-кредитної політики.

Інфляція: сутність, етапи розвитку, класифікаційні види. Методи державного регулювання інфляції.

Сутність та види грошових реформ. Грошові реформи як шлях стабілізації грошей.

Валютне регулювання та валютна політика. Органи валютного регулювання.

Необхідність, суть та функції кредиту. Стадії та закономірності руху кредиту. Економічні межі кредиту.

Позичковий процент: суть та чинники формування.

Фінансово-кредитні установи небанківського сектору (парабанківської системи) в Україні.

Види валютних систем, їх сутність та основні елементи.  
Еволюційний розвиток міжнародної валютної системи.

Сучасні монетаристські теорії грошей. Кейсіансько-неокласичний синтез.

Банківська система: поняття, основи її організації, принципи побудови та функції.

Центральні банки: призначення, організація, статус.

Поняття, класифікація, порядок створення та ліцензування банківської діяльності.

Організаційні структури та функції окремих видів банків.

Загальна характеристика сучасних банківських операцій та послуг.

Організаційно - правові основи функціонування та статус Національного банку України.

## **Розділ 2**

### **«Банківські операції»**

Загальна характеристика операцій комерційних банків.

Активні операції банків.

Пасивні операції банків.

Комісійно-посередницькі операції банків.

Склад, структура та економічна характеристика ресурсів комерційного банку.

Власні та залучені кошти банку, їх економічна характеристика.

Залучені ресурси комерційних банків, порядок їх формування.

Операції банків по залученню вкладів і депозитів.

Види вкладів та їх економічна характеристика.

Власний капітал комерційного банку, його склад і порядок формування.

Функції власного капіталу.

Позичені ресурси комерційного банку.

Залучення ресурсів на міжбанківському ринку.

Управління банківськими ресурсами на мікро- та макрорівнях.

Гарантування банківських депозитів в Україні.

Організація грошових розрахунків у народному господарстві.

Характеристика платіжного обороту.

Основи організації безготівкових розрахунків .

Форми безготівкових розрахунків у народному господарстві і способи платежів.

Готівкові і безготівкові розрахунки, сфера їхнього застосування.

Організація готівкових грошових розрахунків.

Ведення рахунків клієнтів.

Міжбанківські розрахунки.

Система електронних платежів НБУ.

Поняття, види та характеристика банківських платіжних карток.

Кредитні пластикові картки.

Дебетові пластикові картки.

Технологія розрахунків з використанням платіжних карток.

Учасники системи карткових розрахунків, їх права та обов'язки.

Класифікація банківських кредитів.

Споживчий кредит.

Іпотечні кредити.

Процес банківського кредитування.

Форми позичкових рахунків і режим їх дії.

Порядок видачі і способи погашення банківських кредитів.

Відсоток за кредит комерційних банків і його диференціювання.

Кредитний ризик і методи управління ним.

Валютні операції комерційних банків.

Неторговельні операції банків з іноземною валютою.

Операції банків за міжнародними торговельними розрахунками.  
Операції банків в іноземній валюті на міжбанківському ринку.  
Касові валютні операції.  
Строкові валютні операції.  
Форвардні валютні операції.  
Ф'ючерсні валютні операції.  
Валютні опціони.  
Банківські інвестиційні операції.  
Характеристика цінних паперів.  
Характеристика ринку цінних паперів.  
Операції банків на ринку цінних паперів.  
Функції банків на ринку цінних паперів.  
Формування банківського портфеля цінних паперів.  
Управління портфелем цінних паперів.  
Емісійні операції банків.  
Інвестиційні операції банків з цінними паперами.  
Посередницькі операції комерційних банків на фондовому ринку.  
Характеристика банківських послуг.  
Лізингові операції банків.  
Факторингові операції банків.  
Трастові послуги банків.  
Гарантійні, посередницькі та інформаційні послуги банків.  
Організація послуг банків зі зберігання цінностей.  
Операції банків з дорогоцінними металами.  
Сутність фінансової стійкості комерційного банку та способи її забезпечення.  
Доходи і витрати банку.  
Ліквідність і платоспроможність банку.  
Формування резервів для покриття можливих втрат банку від активних операцій.

Економічна сутність та необхідність регулювання діяльності банків.

Економічні нормативи регулювання діяльності банків.

Банківський нагляд: сутність та методи нагляду за діяльністю банків.

Фінансова звітність банку.

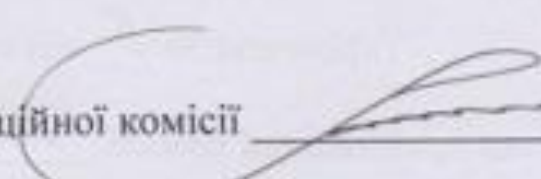
Рейтингова комплексна оцінка діяльності банків за системою  
CAMELS.



## СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про банки і банківську діяльність [Електронний ресурс]: Закон України від 7 груд. 2000 р. № 2121-III: станом на 08 берез. 2015р. / Законодавство України: [веб-сайт Верховної Ради України]. – Текст. дані. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>. – Назва з екрана.
2. Про Національний банк України [Електронний ресурс]: Закон України від 20. 05. 1999 р. № 679-XIV: станом на 12.08.2015р. / Законодавство України: [веб-сайт Верховної Ради України]. – Текст. дані. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/679-14>. – Назва з екрана.
3. Банківські операції: Підручник / [М.І. Савлук, М.Ф. Пуховкіна, та ін.; за ред. А.М. Мороз] . – 3-є вид., перероб. і доп. –К. : КНЕУ, 2008. – 608 с.
4. Белова І.В. Банківська статистика: навчальний посібник / І.В. Белова. – Суми: Університетська книга, 2013. – 431с.
5. Гроші та кредит: Підручник / [М.І. Савлук, А.М. Мороз, М.Ф. Пуховкіна та ін.; ред. М.І. Савлука]. – К.: КНЕУ, 2008. – 602 с.
6. Гудзь Т.П. Гроші та кредит: Навчально-методичний посібник для самостійного вивчення курсу / Т.П. Гудзь, О.В. Шиндер. – Полтава: РВВ ПУСКУ, 2009. – 153с.
7. Єгоричева С.Б. Організація фінансового моніторингу [Текст] : навч. посібник /С.Б. Єгоричева. – К:ЦУЛ, 2014 р. – 315 с.
8. Коваленко В.В. Центральний банк і грошово-кредитна політика: навч.-метод. посібник / В.В. Коваленко . – Суми : Університетська книга, 2009 . – 224 с.

Голова фахової атестаційної комісії



О.М. Вишневіська

Розглянуто і затверджено на засіданні  
приймальної комісії Технологіко-економічного коледжу  
Миколаївського НАУ  
(протокол № 3 від «10» 03 2021р.)

Відповідальний секретар приймальної комісії Мандрик Л.П. Мандрик